

Lesarabræv

Hvat verður av føroyinginum...

Tað er nógv, sum í hesum vánaligu tíðum birtist í okkum bæði so og so, og mangan hava vit hug at spyrja okkum sjálvi, hvat varð av føroyinginum í Føroyum.

Eru vit vordin eitt kensluleyst sálarleyst fólk, sum ikki hava annað uppiborið, enn av politikarum okkara einans at verða mett í krónum og oyrum og kanska rúmmetrum og fermetrum við...

Skaldið syngur: Vatnið vinnur harða hellu — slættar niður fjøll — liggja gongur, grásið fellur — falla so vit øll.

At vit skulu falla fyrr ella seinni, vita vit, eisini at hetta kann framskund-

ast av umstøðum, vit mangan ikki kunnu kasta medmenniskjum ella samfelagnum fyri.

Landsstýrið, vit endaliga fingi, kom at átaka sær eina heldur ótespuliga upptøku, so troystaleysa, at eingin annar vildi. Nógv skuldi slættast, men vit, sum til aldurs eru komin og hava sæð ikki so fáar broytingar, halda, at hesuferð varð mangan í so nógv fyrri liggjanum, ti skal alt tað falla, sum við so nógv striði varð fingið at standa, verður seinur dagur, áðrenn vit koma á beint aftur.

Lættari er tó hjá okkum gomlu at halda fast við trúna og vónina um, at tað hóast alt skal bera til

sum frá liður, men hjá teimum yngri, sum kanska ikki kenna til annað, enn eitt hampa liv í einum hampa samfelag.

Hugsjónirnar, sum javnaðarflokkurin birti her á landi, og sum hava verið høvuðsamboð okkara í skapanini av hesum hóast alt nógv frægari samfelagnum, eiga vit tó enn, og vilja vit landi og fólki okkara væl, eru ikki onnur ráð, enn einaferð enn at hava hesar við fremst í ti striði, sum má koma.

At eitt ov stórt fleirtal av eini heldur forkelaðari ætt kanska ikki hætta sær undir neyðuga striðið eftir hesum treytum, mugu vit so heldur taka

til eftirtektar og liva við, enn fyrri einhvønn pris at reka neyðsemjupolitik, sum hvørki teir ráðandi ella fólkið er nøgt við. Ti dagur og tíð javnaðar-rørslunnar kemur hvussu vikur og vendir altíð aftur millum fólk, sum upplýsingarliga hefur fingið so frægt í beinini sum okkara.

Ynski annars øllum føroyingum — eisini politikarum okkara — eitt eydnuberandi nýggjår.

77 ára gomul
havmarkona

Eysturskúlamálið

Hugstoytt

Hugstoytt var at frætta avgerðina hjá Tórshavnar Býráð um at selja part burtur av Eysturskúlanum, og enn bilsnari gjørdust vit, tá hetta hendi beint fyrri jól. Men ikki var annað at vænta. Sjálvandi tí at ta tíðina høvdu flest fólk og serliga foreldur annað at hugsa um. Men hetta var so jólagávan frá býráðnum — hesa ferð.

Nevndin heldur fram

Nevndin, ið vald varð 4.11.91 at umboða foreldur og avvarðandi, held-

ur fram við stevnuni, ið sett varð á nevnda fundi: At forða at Eysturskúlin ella partur av honum verður seldur.

Undirvísingarmálaráðið

Ætlanin er nú at fara til danska undirvísingarmálaráðið fyrri at vita, um hetta letur seg gera. Nevndin fer eisini at kanna aðrar møguleikar í hesum sambandi.

Foreldrafundur

Fundur verður aftur mánaðvöldið 13.01.1992. Fundurin verður fyrri for-

eldrum og avvarðandi at børnum fyrri at greiða frá støðuni, men eisini til at fáa stuðul til ymisk tiltøk í hesum máli. Umráðandi er at mæta fjølment.

Skaðin av hesi gøluni

Her skal verða gjørt øllum Føroya fólki kunnugt, hvussu oyðileggjandi eitt slíkt mál er fyrri teir næmingar, ið eru beinleiðis uppi í hesum politiska spæli, næmingar, ið hava skyldu at ganga í skúla, men einki hava at siga, tá ið tað snýr seg um nakað hægri: figgjarpolitik.

Ein líkasæla, ein ómegd, ein stúran og ótti hefur sníkt seg inn í ta tryggu barnasálina, soleiðis at long tíð fer at ganga, áðrenn hesi sáriní lekjast. Verður ikki friður í hesum máli skjótt, fer tað at fáa óbótalan skaða fyrri Eysturskúlan og fyrri allan hin føroyska fólkaskúlan, tí hetta kann jú vera eitt frálíkt hugskot at sleppa eini kommunu burtur úr vánaligari figgjarsæðu. Og vit vita, at tær kommunurnar eru fleiri.

Foreldraumboðini

Ríkjasamband

„Ein, sum er goður við talaða málið“ hefur eftir tí, hann skrivar í Sos. 4. januar fingið ílt inni við orðið ríkjasamband — tað skal skurra og hvína í hvørjari rykkju (hvat tað so man vera). Hann vil heldur siga „ríkisamband“, sum „vanligt er“!

Føroyskt er bændingarmál við fyra føllum. Orðið ríki eitur ríkis í hvørfalli eintali, ríkja í hvørfalli fleirtali. Í hesum føri hava i minsta lagi trí ríki í gamla Sovjetsamveldinum bundið samband. Ti má fyrri liður í orðinum vera í hvørfalli fleirtali, og ríkjasamband er tí málfrøðiliga rætta orðið, velja vit at nevna tað so — annar møguleiki kundi verið samveldi av einum-hvørjum slag, sjálvir nevna teir tað „commonwealth“ á enskum, sigst! Í orðinum „ríkisamband“ liggur, at eitt ríki er í sambandinum — hvat skil fær verið í tí?

Nú hefur postverkíð i mong ár havt Frimerkjadeild, eyðvitað tí hon gevur út nøgd av frimerkjum. Løgið hevði verið at kallað hana „frimerkisdeild“, ella hvat? Hevði tað kanska verið í betri samljóði við hitt há-

lovaða „talaða málið“? Meinið man heldur vera tað, at oyru okkara eru so nógv orkymlað av donskum málmynsturum. Á tí talaða málinum er hvørslendingin altíð „s“, sama hvat kynið er ella talið. Áttamannafar er rætt føroyskt orð, „áttamansfar“ mundi skurrað í oyrunum á okkara, eisini honum, „sum goður er við talaða málið“. Ti verri hefur ikki altið verið farið eftir føroyskum málreglum, tá ið nevnið hava verið givin. Teir, sum stovnaðu Føroya fiskimannafelag, vistu, hvat teir gjørdu, eisini málsliga, men ikki var føroyska málvitið heima, tá ið Sjómansskúlin og Sjómansheimið vórðu hildin undir skirn, men hin sterka danska fyrmyndin varð við yvir-lutan (sømandsskole, sømandshjem) — fleiri onnur dømi kundu verið nevnd.

Vit eiga ikki at smæðast fyrri at nýta teir ríku møguleikar, sum okkara fjølbroytta bændingarmál hefur í boði og ikki lata okkum taka av fótum av hvørjum landsynningsloti.

Jóhan Hendrik
W. Poulsen

Sethúsatryggingarnar

Eg taki fult undir við lesarabrævinum, sum stóð í blaðnum 7. jan. 1992.

Føroya Brunatrygging er ein so lukkaður stovnur, at hon hoyrir ikki heima í Føroyum.

Er tú til gongu og kemur framvið stovninum, sært tú ikki tá einastu reklamu í sýnsluggum

teirra. Man skuldi trúð, at hesin stovnur var eitt ellisheim, tí pláss hava teir at lýsa teirra produktir, teir hava jú eitt hav av pláss.

Marknaðarprisirnir eru munandi falnir við at byggja sethús í dag, men Føroya Brunatrygging hefur enn ikki dagført

sinar fermetrarisir, altoy tú betalar ógvuliga dyrt tryggingargjald.

Í lesarabrævinum fýlist greinskriverin á, hvi ikki Føroya Brunatrygging sendir sínar menn á dyrnar og har greiðir kundinum frá, hvat hann nú hefur tryggjað ímóti og hvat hann kann, men sum eg havi hoyrt verða umboðsmenn teirra so lágt léntr, at tað loysir seg ikki at gera slíka tænastu og harvið er kundin vanrøktur.

Í Danmark harimillum fært tú ikki frið fyrri tryggingarfólki.

Gott í tykkum, sum sita í nevndini fyrri Føroya Brunatrygging, latið nýtt fólk sleppa framst stovninum, hetta við elligom-

um fólkið dugir ikki longur og tað allar besta: Gerið eina pakka-trygging við øllum í, so man sleppur frá at viðmerkja, hvat man skal tryggja ímóti.

Best var sjálvandi, at Tryggingarsambandið Føroyar eisini slapp fram at at tekna sethúsatryggingar, ja, tá rokni eg við, at kapping tók seg upp.

Føroya Brunatrygging koyrir eftir einum 50-ára spori, so har kunnu ikki vantast broytingar til tryggingartakarans frama og verður heitt á Hr. Jens Petur Arge, stjóra í Tryggingarsambandinum um at tekna sethús eisini.

annar
tryggingartakari

Opið bræv

Tryggingarsambandið, Bjartur Dalsgarð, stjóri

Vísandi til skrivningina, ið verið hefur í Sosialinum síðstu dagarnar, fari eg sum tryggingartakari at biða um frágreiðing og gjølligar útrokningar, ið greina, hvussu komið er fram til flokkingina og annað í nýggju tryggingarskipanini.

Vinarligast
Ólavur W. Høgenesen